

2026-08-27
S2026/01658**Socialdepartementet**Inspektionen för vård och omsorg
Box 45184
104 30 Stockholm

Uppdrag till Inspektionen för vård och omsorg att förbereda arbetet med att genomföra förslagen i lagrådsremissen Internationellt samarbete som avser hälso- och sjukvård och tandvård

Regeringens beslut

Regeringen ger Inspektionen för vård och omsorg i uppdrag att förbereda arbetet med att genomföra förslagen i lagrådsremissen Internationellt samarbete som avser hälso- och sjukvård och tandvård (S2026/01646).

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska:

- analysera hur tillsynen över statliga myndigheter och regioner som bedriver vård utomlands och deras personal bör utföras och ta fram de rutiner som krävs för denna tillsyn,
- föra dialog med Socialstyrelsen om behoven av vägledning och kunskapsstöd riktat till de myndigheter och regioner som bedriver vård i andra länder samt hitta strukturer för hur tillsynen kan bidra till en mer patientsäker vård utomlands, och
- vidta andra åtgärder inom myndighetens ansvarsområde som behövs för att effektivt genomföra förslagen.

IVO ska genomföra det förberedande arbetet med utgångspunkt i detta uppdrag och mot bakgrund av de förslag och bedömningar som framgår av lagrådsremissen. Myndigheten ska ta hänsyn till de särskilda rättsliga och faktiska förhållanden som råder vid den vård som bedrivs utomlands och till att tillsynen är kostnadseffektiv. Tillsyn på en annan stats territorium kräver att det mottagande landet tillåter detta. Tillsynen bör därför som utgångspunkt främst utföras i Sverige.

IVO ska när uppdraget utförs vid behov föra dialog med och inhämta information och synpunkter från regioner, Försvarmakten och Myndigheten för civilt försvar.

IVO ska senast den 1 juni 2027 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får IVO under 2026 använda högst 500 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2026 uppförda anslaget 1:14 Civilt försvar inom hälso- och sjukvård, anslagsposten 1 Del till Kammarkollegiet. Medlen betalas ut efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2026. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2027 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Regeringen har den 27 augusti 2026 beslutat lagrådsremissen Internationellt samarbete som avser hälso- och sjukvård och tandvård. I lagrådsremissen föreslås bl.a. att statliga myndigheter och regioner som bedriver vård utomlands, så långt det är möjligt, ska tillämpa de svenska bestämmelser som gäller för sådan vård. Detsamma ska gälla den personal som utför vården. Vad som nu sagts ska dock inte gälla om annat följer av bestämmelser som gäller i det land där vården bedrivs, eller en internationell överenskommelse.

I lagrådsremissen föreslår regeringen även att IVO ska ha tillsyn över de statliga myndigheter, med undantag för Försvarmakten, som bedriver vård utomlands, regioner som bedriver katastrofmedicinska insatser utomlands och personalen när regioner och statliga myndigheter bedriver vård utomlands. IVO föreslås därmed ha tillsyn över Försvarmaktens personal som bedriver vård utomlands. Försvarsinspektören för hälsa och miljö ska dock ha tillsyn över den vård som Försvarmakten bedriver utomlands. Bestämmelserna i patientsäkerhetslagen (2010:659) föreslås gälla för IVO:s tillsyn även när vården bedrivs utomlands.

Närmare om uppdraget

IVO har enligt patientsäkerhetslagen tillsyn över hälso- och sjukvården och dess personal i Sverige. IVO kan emellertid inte bedriva tillsyn när vård sker utomlands. Mot bakgrund av de förslag som redovisas ovan kommer myndigheten att behöva analysera hur tillsynen ska bedrivas. Nya rutiner kommer att behöva tas fram som säkerställer att tillsynen bidrar till att de aktuella vårdgivarna och hälso- och sjukvårdspersonalen bedriver och utför vård utomlands på ett så patientsäkert vis som möjligt. Särskild hänsyn måste då tas till de särskilda rättsliga och faktiska förhållanden som råder vid den vård som bedrivs utomlands och till att tillsynen är kostnadseffektiv. Tillsynen bör därför som utgångspunkt främst utföras i Sverige. IVO ska därför analysera hur tillsynen i Sverige bör utföras och ta fram de rutiner som krävs för denna tillsyn.

Syftet med tillsynen är att säkerställa att den vård som statliga myndigheter och regionen bedriver utomlands ska vara så patientsäker som möjligt. För att tillsynen på ett effektivt sätt ska bidra till att vården blir mer patientsäker ska IVO ha dialog med Socialstyrelsen om behovet av vägledning och kunskapsstöd riktat till de myndigheter och regioner som bedriver vård i andra länder.

Arbetet med uppdraget ska ske under förutsättning att riksdagen beslutar att anta lagförslag som avses lämnas i en kommande proposition och som i sak motsvarar förslagen i lagrådsremissen Internationellt samarbete som avser hälso- och sjukvård och tandvård.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Lina Eriksson

Kopia till

Statsrådsberedningen, SAM

Finansdepartementet, BA

Försvarsdepartementet, CF

Försvarsmakten

Myndigheten för civilt försvar

Socialstyrelsen

Region Skåne

Region Stockholm

Region Uppsala

Region Västerbotten

Region Östergötland

Västra Götalandsregionen